

lésbe jött
ra ezennel
yamodókat,
kérvényei-
30-ig hoz-
bb érkező
tetni nem

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizelések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 212. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy óra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szerda, szeptember 17.

A nagy hadgyakorlatok.

Budapest, szeptember 16.

Az osztrák és magyar hadsereg vezérei és csapattestei, mint minden esztendőben, ezúttal is a komoly háborúhoz sok tekintetben hasonló gyakorlatokban mutatták be harcra való felkészülésüket.

A hatalmas színjáték a legfőbb Hadur szemeláltára folyt le, aki bíráló szándékkal nézte végig a fényes hadijáték minden részletét, mert személyesen akart meggyőződést szerezni arról, hogy a nemzet nagy áldozatkészségével lépést tart-e a katonai erőnek kiképzése, felszerelése, vezetése, fegyelme, szóval mindaz az anyagi és erkölcsi tényező, a mely háborukban a sikert és győzelmet biztosítani szokta.

Csak a meghatottság érzésével lehet nézni királyunkat, a hogy nehéz uralkodói és legfőbb haduri kötelességeit szüntelenül gyakorolja. Korához képest a gondviselés friss szellemi és testi tulajdonságokkal áldotta meg. Finom, acélos szervezete ellenáll minden bajnak, még annak is, amely az előhaladott kornak természetes következményeiből ered. Mindazáltal, el kell ismerni, emberfeletti munka az, a mit a magyarok királya népe javára, országa érdekében végez. Nincs az a fiatal, erős váll, a mely megerőltetés nélkül elbírná s ő úgy viseli magán az uralkodás temérdek gondját, mintha időnek és öregségnek nem volna hatalma felette.

Most is, a kiegyezési tárgyalásokkal s egyéb országos gondokkal eltöltött „nyaralás” után, Sasvárott hadijátékot nézett végig, arányaiban, koncepciójában hatalmasat, az igazi háboru képét feltüntetve. S végignézte a német birodalom fiatal trónörökösének jelenlétében, aki szemefénye a lángeszű II. Vilmos császárnak, nagyhatalmu szövetségesének s szemefénye, mert trónjának várományosa, a világ egyik leghatalmasabb nemzetének.

A német trónörökös megjelenése a sasvári gyakorlatokon, újabb bizonyítéka annak a benső viszonyoknak, a mely a Habsburgokat és Hohenzollerneket összefűzi s messzirelátható jelképe annak a felbontathatlan politikai és katonai szövetségnek, a mely egyrészt Ausztria és Magyarország, másrészt Németország között évtizedek óta áll fenn s a helyett, hogy lazulna, mind mélyebbre ássa be magát a népek köztudatába és érzésébe.

A német birodalom fiatal császára nagy szimpátiáknak részese Magyarországon. Országa határain túl talán sehol sem értik meg és méltányolják annyira ragyogó egyéniségét, mint a magyarság körében. E szimpátiát és tiszteletet ő is meleg vonzalommal viszonozza. Sokat megrálgalmazott népünkben ő a hármass szövetség rendíthetetlen támaszát, a nagy német nemzet őszinte barátját látja. Nem is mulaszt el egyetlen alkalmat sem, hogy ebbeli érzelmeit megismerje a világ.

A magyarok királyának kedves vendégét megillető tisztelettel és örömmel fogadtuk a német trón örökösét körünkben. De érzésünk nem áll meg e pontnál. Vilmos császár fia még a szokottnál is nagyobb tiszteletre tarthat számot a magyarok földjén, császári apjának érdemei révén, akit ősz urakodónkkal a szövetségi hűségnek és a kölcsönös nagyrabecülésnek kapcsai fűznek össze. A magyar király ifju vendége megszedhette magát értékes tapasztalatokkal és megfigyelésekkel.

Királyunktól, akit egész Európának hódolata fog körül, láthatja az uralkodói és haduri kötelességek önfeláldozó teljesítését. Láthatja, hogy népeinek szeretete az a csodapaizs, amely őt történelmi útjában védi és oltalmazza.

Meggyőződhetett a német trón örököse, hogy az állam katonai ereje a modern és jól kiképzett hadseregek legfelsőbb szín-

vonalan áll. Az osztrák és magyar hadsereg, vállalva a szövetséges hatalmak hadijerejével, mindig képes lesz megvédeni a haza határait s képes lesz hathatósan támogatni a hármasszövetség békepolitikáját.

Tanuja lehetett a trónörökös, hogy az osztrák és magyar monarchia leendő uralkodójában mily magasfoku katonai képességek vannak. S hogy oly bölcs és nemes fejedelem példáján van alkalma előkészülni nehéz fejedelmi kötelességeinek teljesítésére, akinek neve és cselekedetei márványnál maradandóbb lapra leendnek felírva: a hálás magyar nemzet szíve középebe.

A nagyszerű hadijáték, a mely kétségtelenül újabb bizonyosságul szolgált az osztrák és magyar hadsereg kiképzettségének, hadra való felkészülésének, vezetésének, alkalmul szolgált arra is, hogy a magyar király s a német császár benső viszonya, ugyisint a két ország s a két nép kölcsönös szimpátiája újlag dokumentáltassék.

A Kossuth-ünnep.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 17.

Holnapután virrad ránk Kossuth Lajos századik születésnapja, a melynek megünneplésére Torontálmegye lakossága, élén a megyei székhelyvel Nagybecskerekkel, lelkesen készül.

Az ünnepi előkészületeket már mindenütt befejezték, de még egyes mozzanatokról be kell számolnunk.

Nagybecskereken.

Nagybecskereken különös fényt kölcsönöz az ünnepnek a szeptember 18-iki kivilágítás és fáklýásmenet. A fáklýásmenet igen nagyszabásúnak ígérkezik s részt vesz benne polgárságunk színe-java.

A róm. kath. plébániatemplomban szeptember 19-én délelőtt 10 órakor könyörgő és hálaadó istentisztelet lesz, melyen részt vesznek a hatóságok képviselői is.

A „TORONTÁL” tárcája.

Az elvált asszony.

A Bánhegyiné kacagása még sokáig fodrozott a légben, ahogy kalapkáját ledobta a fejéről s pillanatilag a tükör elé állt, hogy rendbe hozza a haját. Igazi szép asszony volt, magas, vállas, deli, maga a rugalmas élet. Fejét hamiskásan félrefordítva — de szép tokácska türemlett meg az álla alatt! — tekintetében ott leselkedett az elvált asszonyok csapodár kegyetlensége, a számitó morésztség és a vér. Ez a három csengett-bongott a kacagásában is, melyekhez elveszejtő negyedeknek szegődött az állán támadt mély gödör, hogy elrabolja azt a parányi józanságot is, melyet a másik három meghagyott a Kun István szívében.

— Miért nevet? — kérdezte a férfi, akinek szép kunkoru bajszába itt-ott beletarkált egy-egy fehér; szeme nagy, férfias lélektől sugáros; elszánt dac az ajaka szélén. Most azonban erejevesztetten áll a szoba közepén s mint tapasztalatlan diák, kínos zavarral rágsálja a bajuszát. Bánhegyiné szerencsére kikacagta magát, a fehér rózsának is megtalálta helyét a kontyában, leült s kedves hanyagsággal mutatott egy közeli székre.

— Üljön le, barátom . . . Miért nevettem? Megmondjam?

— Egész nap különösen viselte magát. Komolyan beszéltem, ahogy talán soha s kegyed csak harcolt. Miért tette?

— Az életet kacagtam, kedves barátom.

— Az életnek százféle nyilvánulása van, e száz közül egy: az én hódolatom — melyiket kacagta ki?

— Mind a százat. A multat, a jelent, a jövőt! — villogott egyet Bánhegyiné s gömbölyű karját kejes lustasággal csapta át a feje fölött, hogy derekának pasztikai tökéletessége annál ésbontóbban domborodjék a férfi szemébe. — Avagy nem találja ön nevelésének ezt a helyzetet, hogy ön, a régi ideál, most a lovagom?

— Sajnálom, hogy kegyed még mindig nem akarja felismerni érzelmem őszinteségét, mely megvédné a méltatlan kacagástól!

— Nem veszi észre, hogy ez a legkeményebb vád ellenem? — kérdezte az asszony erősen csengő szóval.

— Vád. Igaz! — erősítette a férfi. S nincs-e jogom reá — a mult nevében?

— Ön találó felelet helyett újra kérdez. Nem akarja őszintén beismerni a hibáját . . . avagy a „tévedését”, a miként nevezni szokta. Nem, barátom, önnek nincs joga vádolólag lépni fel velem szemben, akit a multtól — a mult választ el . . . Avagy ön nem hiszi, hogy csalódtam, s hogy ez a csalódás fáj?

Kun István némán meredt maga elé s tagadólág csóválta meg a fejét.

— Értem a feleletét. Az, hogy valaki udvarol egy lánynak, gyöngéd figyelmességével a szerelem hitét kelti fel a szívében s bár nem beszélte még a szerelemről, de azért a lány hűség szíve a reménység odaadásával segít építeni a boldogság szalmás kunyhóján: lehetetlenség az ön szemében.

— Így van, asszonyom, szóról-szóra így van! — mondotta Kun István s hangjában, mint vízbedobott nehéz kő, felbugott a keserűség. A hullámok lecsitulta után is tudnia kellett a nőnek, hogy a beledobott kő ott van a mélyben. Ha igaz szerelemmel csüngött volna a boldogság

szalmás kunyhóján, nem rombolta volna össze, mielőtt felépülhetett volna.

Bánhegyiné egy kis igazgatni valót talált az asztal futó szőnyegén s így nem csoda, ha késett a felelettel. Azonban valami pirossággal sugárzott át az arcán.

— Mindenesetre legkönnyebb módja a „tévedés” elhallgatásának, ha a történetért másokra hárítjuk a felelősséget. Mintha bizony olyan halálos vétek volna az, ha egy lány mulatni, szórakozni kíván, mondjuk ki nyíltan: ha ünnepléti magát? S ezzel szemben mit tett ön? Mogorva daccal vonult félre, amikor észrevette, hogy vetélytársra akadt. Mentére hagyta a dolgot. Pedig tudta, hogy a ki nem mondott szó édesége önhöz csatolt letéphetetlenül . . . Végre aztán az én lelkeben is megfogamzott a dac.

— Megfogamzott a dac! — visszhangozta Kun István keserű éllel. — De, ha szabad emlékezmem, az a bizonyos dac nem sokáig várattott magára. S ha jól emlékszem, a vetélytárs nem volt olyan ágról szakadt vagyontalan, mint én, aki csak szerető szívet, igazán csak szalmás kunyhót kínálhattam cserébe a kegyed szerelmeért.

Kemény, erős volt a vád, nem csoda, ha Bánhegyiné sértődve felszisszent. Az a haszontalan futószőnyeg újlag megcsuszott s arany-szövetes csipkét erősebben kellett tépegetni a rendesnél: amig a hölgy leküzdötte magát.

— Legyen úgy. Nem vitatkozom önnel. Ambar az a mátkagyűrű bármely pillanatban leperdült volna a porba, ha . . . De nem erről van szó. El sem is hinné, ha esetelném az akkori lelkiállapotomat és a lakodalm után következő év történetét. Miért nem voltam boldog? A kissé hiu, büszke, de pátriarkálisan nemes lányból miért lett irigyelt, megvádolt nagyvilági asszony,

H I R E K.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 10 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Szept. 22. Városi közgyűlés d. u. 3 órakor a városházán.
Október 4. Könyvnyomdások szüretelési ünnepélye az Ellmer-féle vendéglőben.

— **Városi közgyűlés.** Nagybekerek város képviselőtestülete szeptember 22-ikén d. u. 3 órakor a városházán közgyűlést tart.

— **Áthelyezések.** A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter Muszil Vilmos és Muszilné Víz Erzsébet sándorfalvai áll. elemi iskolai tanítót, illetve tanítónőt a csongrád-mindszenti állami elemi iskolához jelen minőségben áthelyezte.

— **Új vizsgálobíró.** Az igazságügyminiszter Mauer György pancsovai kir. törvényszéki bírót a pancsovai kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul rendelte ki.

— **Anyakönyvezetők kinevezés.** A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Torontálvármegyében a szerb-eleméri anyakönyvi kerületbe Gavrilovics Péter közs. irnokot a születési és halotti anyakönyvek vezetésére vonatkozó hatáskörrel anyakönyvezető-helyettesé nevezte ki.

— **A városi állandó választmány ülése.** A városi állandó választmány ma délután ülést tartott a városházán. Az ülésről lapunk holnapi számában hozunk tudósítást.

— **Megyes püspökünk állapota.** Dessewffy Sándor v. b. t. tanácsos, megyés püspök állapota — mint örömmel értesülünk — annyira kielégítő, hogy a beteg egyházfejedelem a mai napon a Králik-féle villából beköltözött rezidenciájába. Kezeldőrvosa, dr. Bieder Vilmos főorvos bizton reméli, hogy szeretett püspökünk nemsokára teljesen felépül.

— **A megakadt keskenyvágányu.** A keskenyvágányu vasutat tegnap este az a baleset érte, hogy az egynegyed kilenc órai személyszállító vonat mozdonyának forraszóve megrepedt s a vonat kénytelen volt megállni a Korona-utcában hosszú ideig vesztegetni. A megakadt vonatnak egy óra múlva másik mozdonyt küldtek segítségére s ez szállította el azután a vonatot a Korona-utca felől.

— **Nagyberekereki baromfitenyésztők kitüntetés.** A pozsonyi második mezőgazdasági országos kiállítás baromfi csoportjának bíráló-bizottsága tegnap hirdette ki ítéletét s ez alkalomból örömmel adunk hírt két nagyberekereki kiállítónak kitüntetéséről. A bíráló-bizottság ugyanis a rangjával tüntette ki dr. Magyar Károly nagyberekereki orvost pompást kacsaíért és ezüstéremmel Reitter Oszkár nagyberekereki rendőrkapitányt remek tyukjaiért és kakasaiért.

A községi közigazgatási tanfolyam önszervező és olvasó egyletének szeptember 19-ikén d. u. 4 órakor a polgári iskola dísztermében rendezendő Kossuth ünnepének műsora a következő:

1. Elnöki megnyitó. Tartja Weitner Antal egyleti elnök.

2. Kossuth-Hymnus. Énekl a egyleti dalárda.

3. Kossuth emlékére. Irta és szavalja Tényi Győző tanfolyamhallgató.

4. Kossuth életének méltatása. Irta és felolvassa Velits József tanfolyamhallgató.

5. Fohász. Rákosi Viktortól. Szavalja Berce Zelly György tanfolyamhallgató.

6. „Tavas elmúlt”. Énekl a egyleti dalárda. Az ünnepre a rendező-bizottság tisztelettel meghívja a közönséget.

A főgimnáziumi tanulóifjúság szintén megünnepli Kossuth századik születésnapját.

A főgimnázium Kossuth-ünnepé szeptember 19-ikén reggel 8 órakor kezdődik s programja a következő:

1. Balácsi József főgimnáziumi igazgató megnyitó beszéde.

2. „Hymnus”, énekl a főgimnáziumi dalárda.

3. Ábrányi Emil „Kossuth sirja”, szavalja Scherk Gyula VIII. oszt. t.

4. Ünnepi beszéd, mondja Herr Ödön főgimn. tanár.

5. „Szózat”, énekl a főgimnáziumi dalárda.

Czernyán.

A czernyai és német-czernyai polg. olvasókör szeptember 21-én az olvasókör termében Kossuth Lajos születése napjának századik évfordulója alkalmából ünnepi estét rendez.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.

2. „Fohász” Rákosi Viktortól; magyarul mondja Paul Éva k. a., németül Kern Irén kisasszony.

3. „Ünnepi beszéd” (magyar), mondja Szöllösi József ur.

4. „Ünnepi beszéd” (német), mondja ifj. Höning Antal ur.

5. „Kossuth-Hymnus”, énekl a dalárda.

6. „Kossuth Lajos”, költemény Kornai Istvántól, szavalja Hecker J. ur.

7. „Kossuth imája a kápolnai csatatéren”, mondja Tabár Miklós ur.

8. „Kossuth sirja”, költ. Ábrányi E.-től; szavalja Kern Karola k. a.

9. Elnöki zárszó.

10. „Hymnus”, énekl a dalárda. Kezdeté pont 8 órakor.

aki népes, raffinált s nem mindig válogatott társaságokban keresett szórakozást? Ezt nem kérdezte soha önmagától s nem akadt lélekismerő ember, aki önnök megmondta volna. Mert azt hallotta ugy-e, hogy mit beszélt rólam a világ?

— Hallottam. Nem tagadom. De nem adtam hitelt a rosszakaratu szónak.

— Tehát nemesszívű volt. Kegyelmet gyakorolt irántam. Hát azt tudja-e, hogy „ezért” váltunk el egymástól az urammal?

— Gondoltam, jegyezte meg tompán a férfi.

— Elhitte utolsó szög a mendemondát. Magam meg nem tettem semmit, hogy meggyőzzem az ellenkezőről. Gyűlötem az első pillanattól fogva. Miért? Önnök legjobban kell azt tudni. Szándékosan, talán kétségbeesésből, talán a meggyőző szív boszuszomjából, nem egyszer követtem el olyan dolgot, amelylyel halálra sebeztem a szívét. Nem tagadom: joggal vádolt... joggal kergetett arra az utra, amelyen az elvált asszonyok szoktak járni... Ugy hiszem, elég érthetően beszéltem?

Kun István álmadozó, nagyszívű ember volt, a saját belvilágán, hóboros-édes álmain kívül alig ismert valakit a világból; nem tudta, hogy az elvált asszonyok utja néha illatos rózsák között vezet végig s hogy ezen rózsák tövében mindenütt ott leselkedik a mérges kígyó; azt hitte, a gyötrelmek, a nélkülözések, lemondások kálváriája ez az út. Szomoruan, részrejtél nézett a hölgyre s lelkének egész melege, régi olthatatlan szerelme sugárzott a tekintetében.

— Érettem történt mindez. Jóvá akarom tenni egykori hibámat. Legyen a feleségem, Vilma!

— Komolyan mondja ezt? — pattant fel a

hölgy s hangja idegenül, türelmetlenül, idegesen csengett; mintha megfenyegette volna a férfit.

— A lehető legkomolyabban. Szeretem, ahogy csak férfi szeretni képes. Kegyed szintén szeret... legalább úgy rémlik, hogy őszintén megvallotta. Felejtük el a multat s vegyük fel a boldogság fonálát ott, ahol ketté szakadt. Akar-e a feleségem lenni?

Különös, szokatlan, talán fájdalmas indulatok zsi bongtak át a hölgy szívéen s pillanatig zavardottan tekintett a komoly, némes arcu férfira. Szánalmat érzett iránta, de a mult, a mult! Hogyan törülje ki lelkéből ennek a kárhuzatos emléket? Avagy csalja meg, ámítsa el „másodszor” is Kun Istvánt? Valami parányi nemesség megmaradt a lelkében — a keserű daccal hirdett „elvált asszonyok élete” nem ölte ki teljesen — s ez arra ösztönözte, hogy kába, édes álmából felébressze a férfit.

— Mondjon le rólam, István. Még nem késő. Egymáséi ugyssem lehetünk soha!

— Miért? Kérdezte Kun István meglepetve, mialatt arcát halotthalványság öntötte el és reszketett.

— Nem engedi a mult; nem a régi édes: a tegnap, a tegnapielőtt, a lakodalmig tartó tegnapielőtt. Az elvált asszonyok fényes, szomorú útja után — amikor harcban álltam emberrel, Istennel, magammal — nem akarom leláncolni magamhoz. Hűség, nemességben megőrzött szívem nem vihetheték oltár elé. Enélkül pedig... Eh, ne teketóriázzunk: nem akarom megcsalni önt!

— Hát akkor mégis igaz! Igaza volt a szóbeszédnek! jajdult fel Kun István fájdalmasan.

A hölgy lesütötte a pilláját. Ez volt a felelete.

Egy-két pillanatik tartott e kegyetlen öldöklő

— **A fürdés áldozata.** Radivojevits Jóca nevű fiu a napokban fürdeni ment a Tiszára s fürdés közben az ár magával ragadta úgy, hogy a szerencsétlen fiu a hullámokban lelte halálát. Az aracsai községi elöljáróság értesítette az esetről a fiu édesatyját, ki városunkban lakik.

— **Véregző katonaszökevény.** Petrovics István temesvári lakos tegnap reggel jelentést tett az ottani rendőrségnél, hogy fia, Gyula, tényleges honvéd-ezredétől megszökött és most Temesvár környékén csavarog. Kérte fiának letartóztatását. A letartóztatással megbízott rendőr a temető-utcában ráakadt s felszólította a katonaszökevényt, hogy ez őt kövesse. Petrovics Gyula ahelyett, hogy a hatóság emberének szót fogadott volna, kirántotta oldalfegyverét és leszurással fenyegette a rendőrt és saját édesapját is, ki a rendőrt kísérte. Apjának sikerült a dühöngőt lecsillapítani és így bekísérték. A városháza előtt azonban ismét kirántotta oldalfegyverét és azzal Weber Miklós rendőrt az altétén megszurta. Petrovicsot erre több rendőr megragadta és lefegyverezte. További eljárás végett átadták a katonai hatóságnak.

— **Öngyilkos katona.** Említettük, hogy Stréf József, a 29. gyalogezred közlegénye, tegnap délelőtt a temesvári Ferenc József-laktanyában szolgálati fegyverével agyonlőtte magát és azonnal meghalt. A szerencsétlen ember — mint utóbb értesülünk — végzetes tévedésnek esett áldozatul. Ugyanis valami szolgálati vétség miatt hat hónapig ült a helybeli katonai fogházban, honnan csak a napokban szabadult. A szerencsétlen azt hitte, hogy ezt az időt utána kell szolgálnia s ezért lett öngyilkossá. Pedig hát a dolog úgy áll, hogy neki ez a büntetés kegyelem útján elengedett.

Sport.

— **Ügető- és löverseny.** A Bács-Bodrogh vármegyei Gazdasági Egyesület Zomborban, okt. hó 11-én és 12-én ügető- és löversenyt rendez.

Az okt. 11-iki ügetőverseny programja:

I. Egyesfogatu ügetőverseny: 450 kor. (Ebből 300 kor. az I-nek. adja az „Urkoecisok Szövetkezete”; 100, 50.) Táv. 2600 m.

II. Bérkocsis verseny: (kettes fogatokkal) 120 kor. (80, 30, 10.) Adja kamjonkai Szemző István. Táv. 1600 m. Tét 2 kor.

III. Bács-Bodroghi di: 600 kor. (450, 100, 50.) E díjhoz Bács-Bodroghvármegye törvényhatósága 50 koronával járul. Táv. 3000 m. Tét 20 kor.

IV. Kettesfogatu uri ügetőverseny: 950 kor. (800, 100, 50.) Adja Bács-Bodroghvármegye törvényhatósága. Táv. 6000 m. Tét 40 kor.

Nevezni lehet Györgyovánszky György versenytitkárnál Zomborban, ahol a tétek a nevezéssel együtt lefizetendők.

A hajítás minden versenynél balra történik. Nevezés záróra 1902. évi október hó 2-án esti 9 óra.

Az okt. 12-iki löverseny feltételei:

I. Bács-Bodroghvármegyei mezőgazdák sikversenye: 200 kor. az elsőnek,

hallgatás. De Bánhegyiné hamarosan visszanyerte régi erejét, a fényes, szomorú utra tévedt asszonyok gondtalan vidámságát. Ugyis elég sokáig komolykodott, mélézva a régi, szép emlékeken. Vidáman, csengőn kacagott s forró tekintetével perzselt a daliás férfi alakját. A pillanatra feléledt nemesség megsemmisült; az elvált asszonyon ismét urrá lett a vér.

— Látja, annyira megszoktam a könnyű életet, a cifra ruhákat, hogy egy esztendő alatt koldusbotra juttatnám. Jobb így! Azonban nem akarom elüldözni magamtól! S újólag melegen, forrón tekintett a férfira.

— Jobb így! — mondotta Kun István tévedezve s a kalapja után nyult.

— Megy már? Ilyen hamar? De különben nem marasztom. Henneberg báró megígérte, hogy délfelé meglátogat; sokáig már nem késhetik. Nem akarom, hogy itt találja. De jó barátok maradunk, ugy-e? Olyan unalmasan telnek a napok, a báró is olyan unalmas; sokszor ei sem is fogadom, azt izenem ki, hogy beteg vagyok. Kegyed számára azonban mindig ithon leszek és egészséges.

Megfogta a Kun István kezét, tekintetében szerelem, biztató igéret játszadozott, úgy hajtotha le fejét a férfi vállára. Talán várta, hogy átölelje meleg szeretettel. Kun István azonban nem ölelte át. Forraság helyett borzongás zsi bongott át a testén.

— Nem jön el délután? Várom.

— Nem! — mondta a férfi durván. —

Utunk most már igazán ketté szakadt! És ment. Bánhegyiné egy-két pillanatik némán meredt utána, aztán kacagott s csak annyit mondott, hogy:

— Ostoba!

Sz. F.

50 kor. a másodiknak, 20 kor. a harmadiknak. (Az első díjat Zombor szab. kir. város adja.) Távolság 1600 méter.

II. Bácskai sikverseny: Díj 900 kor. (Ehhez a Magyar Lovaregylet a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur által engedélyezett szubvencióból 600 koronával. Zombor sz. kir. város 200 koronával járul.) Ebből 650 kor. az elsőnek, 200 kor. a másodiknak, 50 kor. a harmadiknak. Táv. 1800 m. Beiratási díj 10 korona, további 10 korona az indulótól.

III. Hölgyek díja: (Akadályverseny.) Tiszteletdíj az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Távolság 4000 méter. Beiratási díj 10 kor., további 10 korona az indulótól.

IV. Államdíj: (Sikverseny.) 1250 korona. Ebből 1000 kor. az elsőnek, (adja a m. kir. földmívelésügyi miniszter), 200 kor. a másodiknak, 50 kor. a harmadiknak, (utóbbiakat adja a Magyar Lovaregylet, a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur által engedélyezett szubvencióból.) Távolság 2000 m. Beiratási díj 10 korona, további 20 korona az indulótól.

V. Vigaszverseny: Díj 750 korona. (E díjhoz az Urlovasok Szövetkezete 600 koronával, a Magyar Lovaregylet a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur által engedélyezett szubvencióból 150 koronával járul.) Ebből 500 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 50 korona a harmadiknak. Távolság 1200 méter. Beiratási díj 10 korona, további 10 korona az indulótól.

Belépő díj mindkét napon: Tribün 2 kor., állóhely 40 fillér.

A versenyek kezdete délután 3 órakor, félóránként új futással.

TÖRVÉNYSZÉK.

Korn Arturt ismét elítélték.

— Saját tudósítónktól. —

Szeged, szeptember 16.

Korn Artur ízigatási pörében tegnap délután hozott ítéletet a szegedi esküdtbírság. Az esküdt-szék Korn Arturt vétkesnek mondotta ki s ennek alapján a bíróság hat havi államfogházra és kétszáz korona pénzbüntetésre ítélte.

A tárgyalásról tegnapi távirati tudósításunk kiegészítésével a következőket közölhetjük:

A vád- és védbeszéd.

A bizonyító eljárás befejezése után Winckler István kir. ügyész mondta el széleskörű, hatásos vádbeszédét. A kir. ügyész fejtegeti mindenekelőtt a pangermánizmus keletkezését, célját s jellemzi Kornon kívül a máik bérencet, Cramert, akitől legalább egy időre megszabadult a Délvidék. Ezek az emberek a legvakmerőbb tanokat terjesztik, a józan népet el akarják tántorítani tőlünk, hogy a nagynémet eszméiket kövessék. A pangermánok egyik bevallott célja az, hogy minél előbb pusztuljanak ki a tulajdonképeni magyarok, annál előbb tolhatók ki a nagynémet birodalom határai. Soultouron német-kérdés létezik, Szent-Huberten az iskolákban alárendelt lett a magyar nyelv. A parasztok is azt beszélik, hogy a kormány el akarja nyomni a németeket. Maga Korn nyilatkozta ki egy alkalommal, hogy működéséért meg van fizetve. A felháborodó dr. Kis Károlynak pedig azt felelte erre:

— Hiszen csak kell valamiből élnem!

A kikindaiakat több ízben lázitotta szóval is, mert magyarul tanították a gyermekeiket. Korn most az apja hazafiságával dicsekszik. Ez lehet derék dolog, de annál csunyább, hogy a fia ízigató. A Korn-féle nép, ha bajba kerül, dobálódzik a hazafias frázisokkal, otthon azonban a sötétségben terjeszti romboló tanát, a gyűlölséget. Kérdi, miért áll elő csak két év óta vádjával Korn, holott négy esztendeje szerkesztő? Amíg közénk nem jött ez az ember, a legnagyobb testvériességben élt a magyarral a német. Korn arra tanítja most a svábságot, hogy ne érezzen magyarul. Már pedig az érdek, amely Magyarországot minden polgárát egybeköti, csakis a magyar érdek lehet. Korn az egységes országot akar meggyöngyíteni, hogy előkészülve legyen egy esetleges külső támadásra. Keresi az ízigatás okát. Erkölcsi érdekről akkor lehetne szó, ha az elnyomott nép felszabadítását célozná. De hogy lehet szó felszabadításról, ha elnyomás sincs? Képes lett volna azonban hiteles kimutatással igazolni, hogy külföldről nagyobb összegeket kap. És így lehet megtalálni az igazi érdeket, az az anyagot. Bizik az esküdteknél, hogy mint már előbb is, igazságot fognak szolgáltatni a megsértett magyar nemzetnek.

A kir. ügyész vádbeszéde után Ehrling védőügyvéd azt fejtegeti, hogy pangermánizmus tulajdonképen nincs is Magyarországon. Mert minden népfaj kötelességének tartja, hogy idegenbe szakadt honfitársai és az anyaállam között kulturai kapcsolatot tartson fenn, ennél többet pedig a pangermánizmusnak nevezett mozgalom se kívánt soha. Az amerikai magyarok ünnepe tar-

tanak az új világban, hogy ébren tartásuk hazafiságukat, de külön államot az államban eszükbe sem jut alkotni. Hasonló esztelenség volna Magyarországon germán államalkotó eszméket táplálni. Az Alldeutscher Verein még kauciót sem adhat Kornnak, nemhogy külön segélyekkel látna el. Korn különben is csak a lapjában közölt hirdetésekért szed pénzeket. Egyébként pedig anyanyelvét tisztelnie mindenkinek szabad és gyermekeitől sem veheti el senki az anyanyelvet. Minthogy az inkriminált költeményben nyoma sincs az ízigatásnak, kéri a vádlott teljes fölmentését.

Az elnök ezután a vádlottól kérte meg, hogy akar-e valamit fölhozni védelmére.

Korn Artur csak néhány szóban óhajtja kiegészíteni a védőbeszédét, azért hosszabb német beszédben fejti ki nézeteit.

Ő atya mellett a magyar emigrációban nem tanulhatott egyebet törvénytiszteletnél és hazaszeretetről. Legnagyobb erőssége most is a magyar állam törvényeiben rejlik, ezekben bizik és hiszi, hogy az esküdtszék nem fogja büntölni találni. Neki különben a német nemzetiségről meg van a maga külön nézete, melyet szabad államban mindenkinek tisztelnie kell.

Az ítélet.

Az idevonatkozó törvények megmagyarázása után az esküdtszék tanácskozára vonult vissza. Egy óra felé hirdette ki az esküdtszék elnöke, ifj. Gaál Ferencz a határozatot, mely a következő:

Bűnös-e Korn Artur abban, hogy 1902. évi január 20-án a szerkesztésében megjelenő Grosskikindaer Zeitung hasábjában „Izigatás” cz. költeményével a magyar állam ellen ízigatott?

7-nél több igen.

A törvénytisztelet elnöke aláírta ezt a határozatot és miután az ügyész megette javaslatát a büntetés kiszabására nézve, a bírák ítélethozatalra vonultak vissza.

Fél óra múlva hirdette ki Hevesyelnök a törvénytisztelet határozatát, mely szerint Korn Artur nagykikindai lapszerkesztő államelleni ízigatás vétsége miatt 6 havi államfogházra és 10 napra átváltoztatható 200 korona pénzbüntetésre ítéltetik, egyszersmind köteleztetik, hogy az ítéletet a szerkesztésében megjelenő „Grosskikindaer Zeitung”-ban díjtalanul közölje.

Az ügyész megnyugodott ebben az ítéletben és előbb bejelentett semmisségi panaszait visszavonta, ellenben a vádlott fölébbezett a büntetés súlyossága és a 92. §. nem alkalmazása miatt, fentartván semmisségi panaszait is.

TÁVIRATOK.

A nagy hadgyakorlatok vége.

Budapest, szept. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Sasvárról jelentik: Kora reggeltől nagy csapatok vonulnak keresztül zenezóval. Az osztrák ezredek Hohenauról, a magyarok Szendrőről indulnak vonattal állomáshelyükre. Ma délelőtt 9 órakor kezdődött a király elnöklete alatt a hadgyakorlatok eredményének megbeszélése az összes főhercegek jelenlétében. A király az udvari posta- és táviró-hivatal tisztviselőinek 400 korona a közbiztonsági közegeknek 600 korona jutalmat adott.

Délután 2 órakor a kastélyban udvari ebéd volt, mely után a király Bécsbe utazott.

Budapest, szept. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A negyedik hadtest a főparancsnokságtól parancsot kapott, hogy csütörtökön, pénteken és szombaton a Budapesten állomásozó összes ezredek teljes készenlétben legyenek.

Nyugalmozott miniszteri tanácsos.

Budapest, szeptember 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Mándy Lajos kereskedelemügyi miniszteri tanácsost nyugdíjazza s nyugdíjazása alkalmából sok évi szolgálataiért legfelsőbb elismerését nyilvánítja.

Kitüntetett főispán.

Budapest, szept. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király báró Wesselényi Miklóst, Szilágyvármegye főispánját a közügyek terén szerzett érdemeinek elismerésül a másodosztályú vaskoronarenddel tüntette ki.

Emberhalál néhány szilváért.

Budapest, szeptember 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főváros közelében Pomázon Schieszl. odaváló háztulajdonos kertjébe tegnap belopózott Zierkelbach földmives szilvát lopni. Alig szakított le néhány szemet, Schieszl két fia észrevette s meglámdta Zierkelbachot és addig ütötték, míg meghalt. A gyilkosok véres tettük után megszöktek hazulról és a határban kóboroltak. A csendőrség híret vévén a dolognak, ki-nyomozta őket és mindkettőjüket letartóztatta.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1902. szeptember 17.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buzza	kilos	50 kilogr. ára		99 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	76	0.—	0.—	80	7.20
Postvidéki új	76	0.—	0.—	80	7.10
Bácsági új	76	6.85	7.05	80	7.10
Bácskai új	76	6.99	7.15	80	0.—

		kilos	
Rozs	új elsőrendű	70—75	6.10
	„ másodrendű	—	5.90
Árpa	„ takarmány	60—62	5.25
	„ égetni való	62—64	5.15
	„ sörfőzésre való	64—66	0.—
Zab	—	33—41	5.55
Tengeri ó	bánsági	—	0.—
	másnemtű	—	0.50

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 17. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak nagyrészt változatlanok. Kötés történt 5000 mm. tengerire. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buzza áprilisra	6.84—6.85
„ októberre	7.11—7.12
Rozs októberre	6.07—6.08
„ áprilisra	6.24—6.25
Tengeri szeptemberre	5.60—5.65
„ májusra (1903.)	5.46—5.47
Zab (októberre)	5.55—5.56
Zab (áprilisra)	5.87—5.85

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: Somfai János.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1902. május hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 38 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 30 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) reggel 8 óra 23 p. este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Módosra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 3 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 30 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p. délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Karolya—Nagykikindára: reggel 6 óra 7 p.

Nyilttér. *)

Leghathatósabb arzén-vas-víz

Vérszegénység, női betegségek, ideg- és hórbetegségek elléu. Kapható valamennyi gyógyszerertárban és gyógyszárkereskedésben (droguistáknál). (71—20.13)

*) Az e rovat alatti közlétekről nem vállal felelősséget a szerk.

Legfinomabb
csemege-
szőlő
kilója 40 fillér,
kapható
naponta
dr. Brájjer Lajosnál
Uri-utca 3. sz.
(708-x.19)

140.362/38.001. F/IV. sz. M. kir. államvasutak.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni:

Kolozsvár állomáson 1902. évi szeptember hó 19-én délután 2 órakor.

Miskolc állomáson 1902. évi szeptember hó 25-én délután 2 órakor.

Budapest ny. pályaudvar állomáson 1902. évi szeptember hó 29-én délelőtt 9 órakor.

Budapest, 1902. szeptember havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

104422 902. sz. Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetőségének kezelése alá tartozó pápa-bánhidai helyi érdekű vasut Pápa, Ugod, Gic-Hathalom, Varsány, Bánk, Kisbér, Császár, Dad és Bánhida állomásokkal; Pápa-Teszér, Tap-Szt.-Miklós, Bakony-Szombathely, Ete, Szák-Szend és Környe rakodó-állomásokkal, továbbá Pusztá-Gyímot, Gyímot, Franciavágás és Oroszlány-Dad megálló-rakodóhelyekkel s Bakony-Tamási, Lázi és Kecskéd megállóhelyekkel f. évi szeptember hó 12-én a nyilvános forgalomnak átadatott.

Valamennyi állomás és rakodóállomás az összes forgalomra Pusztá-Gyímot, Gyímot, Franciavágás és Oroszlány-Dad megálló-rakodóhelyek a személy-podgyász és kocsirakományi teheráru-forgalomra; Bakony-Tamási, Lázi és Kecskéd megállóhelyek pedig csak személy és podgyász forgalomra vannak berendezve.

Budapest, 1902. szeptember hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Nemzeti lobogók
cimerrel vagy anélkül, ruddal, 6 koronától felfelé, kaphatók
BENCZE ANTAL és FIA
butorgyáros cégnél
Nagybecskereken.
88-40.10

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

FELTÜNŐ UJDONSÁG.**Delice**

legjobb valódi francia
SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerűen veszi és többé mást nem szíhat.

4567/1902. kig. sz.

763-2.2

Hirdetmény.

Alólirott község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező vadászati jog folyó évi szeptember hó 30-án délelőtt 9 órakor Alibunár községhezánál tartandó nyilvános árverésen 1903. évi január hó 1-én kezdődő hat egymásután következő évre bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a község jegyzői hivatalában megtekinthetők.

Alibunár, 1902. évi szept. hó 14-én.

Mohaupt Gyula, Jozsimovics József,
jegyző. bíró.

Férfi- és gyermekruharaktár.

Legszebb és legjobb minőségű ujjonnan érkezett őszi női gallérok, asszonyoknak és leányoknak való paletot-k és jaquet-k kaphatók rendkívül olcsó áron

Felsenstein Ferencznél

765-x.3

Nagybecskereken.

Női konfekció.**Pályázat.**

Folyó évi október 1-re keresek okleveles jegyzőt az ideiglenesen, 1 év tartamára megüresedő orlováti segédjegyző-ellenőri állásra. Javadalmazás: havi 66 korona készpénzfizetés és a járlatok utáni jövedelem. A szerb nyelvnek legalább szóbeli bírása elengedhetlen feltétel. Kérvények okmányoltan f. hó 28-ig hozzám intézendők.

Orlovát, 1902. szeptember 15.

769-2.1

Bínder Gyula,
községi h. jegyző.

Törökbeasel főszolgabírótól.

8710/I. sz. 1902.

762-3.2

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folyán üresedésbe jött melencei községi orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek; felhívom folyamodókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeket folyó évi szeptember hó 30-ig hozzám benyujtsák, mert a később érkező folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Javadalmazás:

Évi fizetés 1 00 korona;

lakbér általán 300 korona;

látogatási díj nappal 60 fillér;

látogatási díj éjjel 2 kor;

könnyű testi sértést igazoló bizonylatért 4 korona;

súlyos testi sértést igazoló bizonylatért 6 korona;

súlyos testi büntetést igazoló bizonylatért 0 korona;

minden általa egyéb tárgyban kiállított egészségi bizonylatért 4 korona díj jár;

veszélyes járvány fellepte alkalmával a járványidő tartama alatt 10 kor. napi-díj jár.

Törökbeesen, 1902. évi szeptember hó 9-én.

Horvát Zoltán,

főszolgabíró.

Társ kerestetik

egy már létező üzlethez. Biztos évi jövedelem 3-4000 korona. Személyes közreműködés és néhány ezer korona szükséges. Bővebbet a kiadóhivatalban.

(767-2.2)

Kiadó lakás.

Az Uri- és Kórház-utca sarkán egy

külön álló ház

teljesen ujjonnan átalakítva, nagy lakással, konyha, folyosó stb. elkülönített kerttel november 1-ére kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

648-x.28